

Forskningsprojektet Duospårväg

Innovativ kollektivtrafik

I forskningsprojektet Duospårväg – Innovativ kollektivtrafik undersöks om duospårväg är ett alternativ för svenska städer och regioner. En mer dynamisk arbetsmarknad, förenklat resande, förbättrad kollektivtrafik och en bättre regionalekonomi kan bli följden av ett helt nytt koncept för resande. Konceptet innefattar ett nytt spårfordon, en duospårvagn som kan köra på både spårvagnsnätet och järnvägsnätet.

Projektet genomförs som en brett inriktad fallstudie över Östergötland. I vanliga fall studeras gradvisa förändringar av transportsystemet under förhållandevis restriktiva förutsättningar. I Duo vill man vidga perspektivet och undersöka vad en mer drastisk förändring som också omfattar en anpassad stads- och bebyggelseplanering skulle kunna innebära.

I de olika delprojekten krävs kunskap från ett vitt fält av områden. Därför samarbetar VTI med flera andra konsulter och forskare inom transportområdet. Banverket och Alstom deltar också i projektet vilket ger oss tillgång till värdefullt kunnande inom infrastruktur och fordonsteknik. Dessutom deltar ett nätverk av lokala och regionala partners.

Vad är duospårväg?

Betydelsen av namnet "duospårväg" är att spårvagnarna inte bara körs i tätorter, utan också kan trafikera det vanliga järnvägsnätet. Detta är möjligt eftersom fordonens framdrivnings- och säkerhetsutrusning fungerar i båda miljöerna. Den stora vinsten är färre byten för resenärerna. Människor som tågpendlar i Östgötaregionen tvingas i dagsläget byta till buss eller spårvagn när de kommer fram till de olika orternas centralstationer. Med duospårväg skulle de kunna fortsätta ända till sin resas mål, med snabbare och bekvämare resor som följd. Eftersom delar av järnvägsnätet i Östergötland saknar elektricitet kommer duofordonen att drivas av el i tätorter och diesel utanför tätorterna. En möjlighet är att ersätta dieseln med biogas från Tekniska verken.

En vision med projektet är att knyta samman Östergötlands olika delar till en väl fungerande region. Resultatet blir bl.a. att fler får tillgång till hela Östgötaregionens arbetsmarknad. Bättre transporter breddar också underlaget för publikkrävande nöjes- och kulturevenemang och gör verksamheten vid Linköpings universitets båda campus till en tillgång och angelägenhet för hela regionen. Erfarenheten visar att spårväg upplevs som attraktivare än andra typer av kollektivtrafik, lockar fler resenärer och även bidrar till att förbättra tätortsmiljöerna. Men bebyggelse- och trafikplanering måste samordnas för att duospårväg ska bli framgångsrik. De senaste decenniernas tätortsutveckling har karaktäriserats av en utspridning av bebyggelsen och en minskad befolkningstäthet.

Delprojekt

Infrastruktur

Syftet med delprojektet är att beskriva och analysera infrastrukturens tekniska förutsättningar med avseende på vilka anpassningar som är nödvändiga för att kunna trafikera linjenätet med duospår-
vägsfordon. Delprojektet genomförs i nära samarbete med Banverket i Norrköping.

Projektledare: Ragnar Hedström

Ekonomi och planering

Delprojektets syfte är att analysera och beskriva resandevolymer och attraktionskraft vid olika linjenät och kvalitetsnivåer, alternativa finansieringsformer samt relationen mellan transportsystemet och lokal/regional planering. I projektet ingår en samhällsekonomisk analys i form av cost-benefit kalkyler samt regionalekonomiska analyser av arbetsmarknad, regionförstoring och tillväxt. Projektet genomförs i samarbete med Trivector Traffic AB i Lund och Internationella Handelshögskolan, IHH, i Jönköping. I delprojektet har hittills tagits fram ett förslag över linjenät och trafikering. Förslaget kommer under hösten 2006 att användas som underlag för en regionalekonomisk analys.

Projektledare: Tomas Svensson

Duospårväg – demotrafik

Delprojektets syfte är att planera, genomföra och utvärdera ett demonstrationsförsök med två duospårsvägsfordon under två månader hösten 2005. Trafiken förutsätts bedrivas med resande på spår-
vägen i Norrköping, på Banverkets spår Norrköping-Linköping, Linköping-Kisa/Åtvidaberg och Finspång-Kimstad. Någon fysisk koppling mellan spårvägen i Norrköping och Banverkets spår är inte möjlig inom ramen för demonstrationstrafiken.

Projektledare: Ragnar Hedström

Dynamiska regioner och innovativ kollektivtrafik DINKOLL – En förstudie

Vinnova har gett separat anslag för en förstudie om effekter av kollektivtrafiksystem på rörlighet, utveckling, förstoring och tillväxt inom en region. Arbetet med förstudien ska integreras med projektet Duospårväg – Innovativ kollektivtrafik. Förstudien kommer att avrapporteras i form av en ansökan om ett huvudprojekt och genomförs i nära samarbete mellan VTI, regionförbundet Östsam, Länsarbetsnämnden i Östergötlands län och berörda kommuner.

Projektledare: Tomas Svensson

För mer information

www.vti.se/duo

Ragnar Hedström, projektledare VTI, ragnar.hedstrom@vti.se, 013-20 44 04

FINDING A BETTER WAY

HUVUDKONTOR/HEAD OFFICE
LINKÖPING
POST/MAIL BOX SE-581 95 LINKÖPING
TEL +46(0)13204000
www.vti.se

BORLÄNGE
POST/MAIL BOX 760
SE-78127 BORLÄNGE
TEL +46(0)243446860

STOCKHOLM
POST/MAIL BOX 6056
SE-17106 SOLNA
TEL +46(0)855577020

GÖTEBORG
POST/MAIL BOX 8077
SE-40278 GÖTEBORG
TEL +46(0)317502600